

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Drammen, 23. mai 2018

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 Drammen
kommunepost@drammen.kommune.no

Deres ref. 15/8494/100/ELIALF

Høringsuttalelse

til

Områderegulering med konsekvensutredning for Holmen 15/8494

VMU viser til Høringsuttalelse fra Ds 2015-02-15, hvor det fra avsnitt 3.1 siteres:

"Områdene utenfor Holmen-deltaet og Bragernesløpet er det viktigste gyte- og oppvekstområdet for torskestammen i indre Drammensfjord. Området er også et av de mest miljøbelastede elveutløpene i Norge, samtidig som indre Drammensfjord, Drammenselva og elvedeltaet har størst mangfold av fiskearter både i ferskvann og saltvann i Norge. Hvordan økosystemet fungerer her er ikke kartlagt, og pågående utfyllinger må derfor stanses inntil økosystemet er kartlagt. Ved Bragernesløpet er elva et flomløp. Elvetverrsnittet antas å måtte tilbakeføres til et stadiet før 1986-nivå for å sikre mot fremtidige flomskader. Hvilke utfordringer som foreligger, vil nye tverrsnittsberegninger gi svar på. Nye havneområder på Holmen kan ikke påregnes anlagt som videre fylling utover i fjorden. Dette fordi belastningen fra så store og tunge masser øker faren for grunnbrudd. Dessuten er området er i dag regulert som LNF-område for marine biotoper. Tiltakene kan ødelegge viktige gyte/oppvekstområder for stedegen fisk og uten erstatningsområder er det uakseptabelt."

Vannmiljøutvalget (VMU) i Drammens Sportsfiskere har i 2018 behandlet nye saksdokumenter for ny reg. plan for Holmen. Vi ser av disse at utviklingen av havneprosjektet fortsatt går i en negativ retning for byen og byens naturverdier. VMU vil derfor gjøre et nytt forsøk på å be om undersøkelser som tilfredsstiller våre krav om bedre kunnskap om utfyllingens virkning på strømningsforhold og grunnstabilitet. Vi vil i den anledning gi noen tilleggs kommentarer:

Strømningsforhold.

På strekningen fra Svelvik til Mjøndalen, er det 5 terskler som forårsaker oppstuvning av vann i fjord og elvebassengene ovenfor. Tersklene ligger ved Svelviksund, ved Holmen, ved Øvre Sund (Liersund), ved Opsund

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

(Landfalløybrua), ved Sølvfastøya/Langesøy og ved Stegla. Vi mener terskelen ved Holmen i vil komme til å skape fremtidige flomtilstander i nedre elvebasseng. (De sentrale byområder) Saksdokumentene viser derimot at havnemyndighetene ikke er av samme mening. Denne uenigheten bør oppklares med oppmålinger og analyse som befolkningen kan ha tillit til.

Terskler er betegnelsen på et elveavsnitt som bidrar til å stuve opp vannet i oppstrøms beliggende fjord- og elvebassenger. Havnevesenet i Drammen er sier at utfyllingene på Holmen ikke har en slik effekt. En slik påstand må dokumenteres. Som del av de sentrale myndighetenes scenario om et våtere og villere klima, vil vi be de lokale myndighetene fokusere spesielt på varsler om hyppigere forekomster av stormflo. Vårt syn er at utfyllingen som skjedde i Bragernesløpet i 1986 var den direkte årsaken til skadeomfanget i Nedre Elvebasseng og oversvømmelse av deler av Holmen. Hvis en stormflo på ny skulle fylle opp det meste av strømmingstverrsnittet i de to elveløpene, vil en samtidig elveflom med sikkerhet fylle opp bykjernen med flomvann og deretter søke utløp fjorden over arealene på Holmen, Brakerøya og Strømsø/Tangen, på samme måte som i 1987. Vi har siden 1987 etterlyst avbøtende tiltak i elveløpene, på Holmens egne arealer og langs de to elvebredder. Dessverre er det siden den gang gjennomført mange tiltak, som faktisk vil øke skadenivået om hendelsen i 1987 skulle gjenta seg. (med de samme nedbørsmengdene og det samme omfanget av stormflo). Både Drammen kommune og Drammen havn har dessuten varslet ytterligere heving av grunnen på Holmen for bedre å beskytte egne arealer. (Sykehuset og Havna) Slike tiltak vil etter vårt syn forsterke terskeeffekten og derfor bidra til å sette enda større byområder oppstrøms Holmen under vann.

Grunnstabilitet.

Å iverksette tiltak som kan utløse grunnbrudd i marine lag (havavsetninger finnes i dypet under Holmen), er det motsatte av å bruke "føre var"-prinsippet. Allikevel planlegges det en rekordstor steinfylling midt i et elveløp som ligger på leiregrunn med forekomster av kvikkleire. Om en steinfylling med den tyngde og omfang som er tenkt utført ved Holmen, utløser et brudd i dype lag av havleire vil det gi uante konsekvenser i eksisterende naturmiljø/bymiljø. Havleira dekker et område som ligger på kanten av en kaldera med bratt helning ned mot et vandyp på 120meter. Om et grunnbrudd har mulighet til å skje der havnefyllingen befinner seg, midt på en linje mellom Tangenbanken og Nøstebanken, må undersøkes særdeles nøye. De saksdokumenter vi har sett opplyser ikke om de fysiske dimensjonene ved denne fyllingen. Vi ser heller ingen uavhengig analyse av den destabiliserende effekt den må ha på de lokale geotekniske forhold. En dyptgående utglidning sentralt i fyllingsområdet kan tenkes å utløse grunnbrudd også i de marine havavsetningene under sandbankene på begge sider av elva. Muligheten for at slike grunnbrudd kan bli etterfulgt av tilsvarende brudd oppstrøms ved motorveibrua, evt. i de kjente kvikkleire-områdene, eller lenger opp mot Sundlandsfjorden, gjør behovet for omfattende undersøkelser større. Disse mulighetene har Havna verken nevnt eller utredet. Pga de store undersjøiske høydeforskjeller og sannsynlig stor hastighet på evt. grunnbrudd/ras, må også risikoen for flodbølge/tsunami

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

utredes nøye. Havnemyndighetene anser sikkert muligheten for grunnbrudd/ras som en kalkulert risiko. Men kommunale og statlige myndigheter kan ikke annet enn å ta utfordringene på alvor. Ansvar for befolkning, infrastruktur og næringsliv tilsier at utbyggerne må få offentlige krav om å bekoste fullgode undersøkelser.

Med hilsen

John Tollefsen

Sekretær DS-Vannmiljøutvalget

PS! Vi fikk vite om en ekstra bru mellom Bragernes og Holmen på orienteringsmøtet om ny Holmenbru i går kveld. Vi ber om utsatt frist for å gi innspill på hva vi mener om det.

